

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансово-економічний аналіз

Освітня програма Публічне управління та адміністрування

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
управління та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від 27 серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фінансово-економічний аналіз
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладачі	 <p>Жук Ольга Іванівна, к.е.н., доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування e-mail: olha.zhuk@pnu.edu.ua контакти: +380677062926</p>
Формат дисципліни	Очний, заочний, дистанційний
Обсяг дисципліни	6 кредити ECTS, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Очні консультації (онлайн-консультації): згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Фінансово-економічний аналіз» повинна сформувати систему теоретичних знань і набуття практичних навичок з фінансово-економічного аналізу.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз» є сукупність економічних, організаційних, правових та соціальних питань, що виникають у процесі управління фінансовими відносинами суб'єктів публічної сфери та їх вирішення.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз» є: надання студентам знань та вмінь з фінансово-економічного аналізу у публічному управлінні, здатність розв'язувати складні задачі і проблеми публічного управління та адміністрування в економічній сфері.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів фаху щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ оволодіння знаннями фінансово-економічного механізму, методами та прийомами його здійснення; ○ ознайомлення з джерелами та особливостями інформаційного забезпечення фінансового аналізу різних галузей, сфер діяльності та форм власності; ○ вивчення комплексу показників оцінки фінансового стану та їх класифікації, методичної послідовності та по рядку їх розрахунку, методів оцінки; ○ вивчення порядку та методів аналізу стану та використання оборотних коштів; ○ вивчення методів оцінки вхідних та вихідних грошових потоків; ○ оволодіння методами оцінки майна капіталу підприємства. 	

4. Компетентності					
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.					
Здатність аналізувати інформацію у процесі прийняття управлінських рішень.					
Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності					
Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.					
5. Результати навчання					
Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.					
Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.					
6. Організація навчання курсу					
<i>Обсяг курсу – 180 год.</i>					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			30		
-практичні заняття			30		
самостійна робота			120		
<i>Ознаки курсу</i>					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий		
4	<u>281 Публічне управління та адміністрування</u>	2	нормативна навчальна дисципліна		
<i>Тематика курсу</i>					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ Сутність та завдання фінансового аналізу Види фінансового аналізу та його користувачі Методи та прийоми фінансового аналізу	Лекція, практичне заняття	[1, 3, 5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом

<p>Тема 2. СИСТЕМА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ</p> <p>Інформаційне забезпечення фінансового аналізу</p> <p>Поняття фінансової звітності та принципи</p> <p>Баланс підприємства</p> <p>Звіт про фінансові результати підприємства</p> <p>Звіт про власний капітал</p> <p>Звіт про рух грошових коштів</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[2, 4, 6]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 3. АНАЛІЗ АКТИВІВ ТА ПАСИВІВ БАЛАНСУ</p> <p>Актив скороченого аналітичного балансу, його горизонтальний і вертикальний аналіз</p> <p>Пасив скороченого аналітичного балансу, його горизонтальний і вертикальний аналіз</p> <p>Класифікація видів активів і пасивів</p> <p>Аналіз необоротних активів</p> <p>Аналіз оборотних активів</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[2, 3,4, 7,8]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 4. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</p> <p>Сутність фінансової стійкості та напрями її аналізу</p> <p>Система відносних показників оцінювання фінансової стійкості підприємства</p> <p>Методика розрахунку і факторний аналіз порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1, 2,4, 5, 9, 11]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 5. АНАЛІЗ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ЛІКВІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</p> <p>Економічний зміст категорій «ліквідність» і «платоспроможність»</p> <p>Аналіз ліквідності балансу</p> <p>Система відносних показників оцінювання ліквідності та</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[3, 7,10]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

платоспроможності підприємства Оперативний аналіз платоспроможності					
Тема 6. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ Економічний зміст і класифікація грошових потоків Аналіз руху грошових коштів у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності Напрями аналізу та система показників оцінювання грошових потоків	Лекція, практичне заняття	[1, 2, 4, 7, 12]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ Завдання та інформаційне забезпечення аналізу ефективності використання капіталу Аналіз формування доходів, витрат і фінансових результатів за інформацією форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» Аналіз оборотності оборотних активів Аналіз рентабельності діяльності підприємства за системою показників	Лекція, практичне заняття	[2, 6,4,11]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. АНАЛІЗ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Сутність кредитоспроможності та нормативно-методичне забезпечення її оцінювання Вимоги до кредитної документації (справи) боржника Порядок оцінювання фінансового стану боржника – юридичної особи Загальні вимоги до оцінювання ризиків невиконання зобов'язань	Лекція, практичне заняття	[3, 4, 6, 8, 10,12]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом

боржником – юридичною особою					
<p>Тема 9. КОРОТКОСТРОКОВИЙ ПРОГНОЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА</p> <p>Сутність, етапи та методи прогнозування фінансового стану підприємства</p> <p>Формування прогнозної фінансової звітності</p> <p>Багатофакторні моделі діагностики ймовірності банкрутства</p>	Лекція, практичне заняття	[3, 4, 6, 8, 10,12]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 10. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЗАПОБІГАННЯ ЇХ БАНКРУТСТВУ</p> <p>Визначення ознак поточної, критичної та надкритичної неплатоспроможності підприємства</p> <p>Оцінювання задовільності (незадовільності) структури балансу та перспектив втрати (відновлення) платоспроможності підприємства</p>	Лекція, практичне заняття	[2, 4, 5,7, 9 10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 11. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО РИЗИКУ ТА НАПРЯМИ ЙОГО ЗМЕНШЕННЯ</p> <p>Сутність і класифікація фінансових ризиків підприємства</p> <p>Методи стратегічного аналізу фінансових ризиків</p> <p>Напрями зменшення фінансового ризику</p>	Лекція, практичне заняття	[1, 3, 5, 8, 11]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 12. АНАЛІЗ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</p> <p>Сутність і напрями аналізу ділової активності підприємства</p> <p>Комплексне оцінювання ділової активності підприємства за системою показників оборотності</p>	Лекція, практичне заняття	[4, 6, 8, 10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом

Аналіз стійкості економічного зростання					
Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості					
Аналіз ринкової активності підприємства					
Аналіз інвестиційної привабливості підприємства					
Залік				25 балів	

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бальна система оцінювання, з яких 75 балів студент отримує протягом семестру на практичних заняттях та 25 балів – на підсумковому контролі, тобто заліку.</p> <p>Критерії оцінювання:</p> <p>«відмінно» – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та ситуаційних задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>«добре» – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>«задовільно» – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>«незадовільно» – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Практичні заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час практичних занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Середній бал за поточний контроль переводиться у 60 бальну шкалу.
Самостійна робота	Студент самостійно опрацьовує матеріал, що передбачений навчальним планом, виконуючи в межах кожної теми завдання, які розміщені на сайті дистанційного навчання
Тестування	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат). Максимальна кількість балів за тестування становить 15 балів.

<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Студент повинен набрати не менше 25 балів. Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу директора інституту післядипломної освіти та довузівської підготовки за заявою, погодженою з кафедрою управління та бізнес- адміністрування, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>
<p>8. Політика курсу</p>	
<p>Підсумковою формою контролю є залік, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість 25 балів за залік.</p>	
<p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>Студенти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Відвідування лекцій є обов'язковим, пропуски відпрацьовуються на консультаціях. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.</p>	

9. Рекомендована література

1. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / [С. І. Самайчук, В. М. Крикунова, Н. С. Танклевська] ; ДВНЗ "Херсон. держ. аграр. ун-т". - Херсон : ОЛДІПЛЮС, 2019. - 215 с.
2. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Н. О. Ковальчук, Л. С. Гаватюк, Н. І. Єрміїчук ; Чернівецьк. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича : Рута, 2019. - 336 с.
3. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / О. М. Кальченко, О. В. Шишкіна ; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2018. - 522 с.
4. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А. ; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. - 155 с.
5. Фінансовий аналіз : навч. посіб. для студентів напряму підгот. 6.030508 "Фінанси і кредит" / Власюк Н. І. ; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. - Львів : Вид-во ЛКА, 2016. - 311 с.
6. Фінансовий аналіз підприємства: методика та практика: навч. посіб. / Трусова Н. В., Терещенко М. А ; Тавр. держ. агротехнол. ун-т. - 2-ге вид. - Мелітополь : Мелітоп. міськ. друк., 2019. - 272 с.
7. Фінансовий аналіз промислових підприємств : навч. посіб. / [Нусінов В. Я. та ін. ; за заг. ред. Нусінова В. Я.] ; ДВНЗ "Криворізьк. нац. ун-т", Каф. обліку, аналізу, аудиту та адміністрування підприємств гірн.- металург. комплексу. - Кривий Ріг : Роман Козлов [вид.], 2016. - 509, [1] с.
8. Фінансовий аналіз та звітність: практикум / І. Ю. Єпіфанова, В. В. Джеджула ; Вінницьк. нац. техн. ун-т. - Вінниця : ВНТУ, 2017. - 142 с.
9. Фінансовий аналіз та звітність: збірник тестових завдань для організації самостійної та індивідуальної роботи студентів : навч. посіб. / І. Ю. Єпіфанова ; Вінницьк. нац. техн. ун-т. - Вінниця : ВНТУ, 2016. - 83, [1] с.
10. Фінансовий аналіз: Кредитно-модульний курс : навч. посіб. / О. М. Загурський. - 2-ге вид., перероб. та допов. - Київ : Ун-т "Україна", 2016. - 442 с.
16. Фінансовий аналіз: теорія і практика (у схемах і таблицях) : навч. посіб. / О. М. Кальченко, О. В. Шишкіна ; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2019. - 435 с.
11. Економічний аналіз: методологія, організація, методика, практикум: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / К. Д. Гурова, К. Д. Ганін ; Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. - 3-тє вид., перероб. та допов. - Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2019. - 328 с.
12. Економічний аналіз: навч. посіб. / Г. Ю. Міщук, Т. М. Джигар, О. О. Шишкіна ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. - Рівне : НУВГП, 2017. - 155, [1] с.

Викладач

Жук О.І.